

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2001-2002

11 december 2001

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BRUSSEL EN DE VLAAMSE RAND

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de inventarisatie van de personeelsnoden in de social-profitsector te Brussel

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over informatiebrochures van de Vlaamse Gemeenschap

Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

Dinsdag 11 december 2001

VOORZITTER : De heer Luk Van Nieuwenhuisen

– *De vraag om uitleg wordt gehouden om 14.10 uur.*

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de inventarisatie van de personeelsnoden in de social-profitsector te Brussel

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over de inventarisatie van de personeelsnoden in de social-profitsector te Brussel.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, ik zou met deze vraag om uitleg graag een interpellatie opvolgen die ik op 5 juli 2001 heb gesteld over de personeelsproblemen in de Vlaams-Brusselse non-profitsector. De minister heeft me toen trouwens overtuigd dat we het in dit verband beter over de social-profitsector hebben. In zijn antwoord heeft hij toen enkele concrete stappen aangekondigd. Op twee van die stappen zou ik hier graag iets dieper ingaan.

Zo heeft de minister toen gesproken over een nota voor de Vlaamse regering die op dat ogenblik werd voorbereid. Deze nota zou de maatregelen bevatten waarmee de minister de stijgende vraag naar Nederlandse taallessen wilde aanpakken. Iedereen weet dat het aanbod aan Nederlandse taallessen een nijpend tekort vertoont.

De minister heeft het toen ook over een algemene inventarisatie van de personeelsnoden in de Vlaams-Brusselse social-profitsector gehad. In mijn

interpellatie had ik het vooral over de problemen in de onderwijssector. Deze inventarisatie zou evenwel alle sectoren tot onderwerp hebben, die zich over gemeenschapsaangelegenheden ontfemen en die mogelijk met personeelsnoden kampen.

In mijn interpellatie heb ik toen aangetoond dat dit personeelstekort een prangend probleem vormt met nefaste gevolgen voor de bewoners van Brussel die een beroep willen doen op het Vlaamse aanbod in de hoofdstad.

Als deze inventarisatie is opgemaakt, kunnen we eindelijk werk maken van concrete en gerichte acties. Zodra we weten hoe groot het personeelstekort is, kunnen we acties ondernemen om in de Vlaams-Brusselse sectoren een positief werkklimaat te creëren.

Mijn eerste vragenreeks betreft de nota over de maatregelen die aan de stijgende vraag naar Nederlandse taallessen tegemoet moeten komen. Is deze nota ondertussen al klaar ? Heeft de minister al een zicht op de richting die de nota inslaat ? Welke stappen dienen we volgens deze nota concreet te ondernemen ? Hoe groot zijn de personeelsnoden, bijvoorbeeld bij de leerkrachten die Nederlandse taallessen kunnen geven ? Mag iedereen weten wat er precies in die nota staat ?

Mijn tweede vragenreeks betreft de algemene inventarisatie van de personeelsproblemen. Is er in dit verband overleg met het college van de VGC geweest ? Worden momenteel concrete acties voorbereid om het nodige personeel te vinden en om het problematische personeelsverloop tegen te gaan ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, de nota NT2, die de taallessen behandelt, zal in een iets ruimere kadernota voor de Vlaamse regering

Anciaux

worden opgenomen. De leden van de Vlaamse regering zullen het eerste ontwerp van deze nota eerstdaags ontvangen. Begin 2002 zal de nota officieel aan de Vlaamse regering worden voorgelegd. Een werkgroep van de gemengde ambtelijke commissie zal de inhoud van de nota tegen juni 2002 verder concretiseren.

De grote krachtlijnen inzake de oprichting van het Centrum NT2 zijn in de recent aan deze commissie voorgelegde beleidsbrief Brussel 2002 voorgesteld. Ik zal proberen om deze krachtlijnen even te verduidelijken.

Het Centrum NT2 (Nederlands als Tweede Taal) wil voor iedereen die NT2-lessen verstrekt het zenuwcentrum van het onderwijs van het Nederlands als tweede taal zijn. Het Centrum NT2 zal actief bezig zijn met methode, met bundeling, met beheer en uitbouw van materiaal, met vorming en begeleiding, met uitwisseling, met professionalisering, met de logistieke ondersteuning van vrijwilligers en met informatie en promotie.

Nu krijgen organisaties immers vaak vragen naar Nederlandse taallessen zonder te weten waartoe die lessen precies moeten leiden. Als we de vragen op een professionele wijze in kaart kunnen brengen, kan het Centrum NT2, in overleg met de aanbieders van de verschillende taallessen, het aanbod beter op de vraag afstemmen.

Er zijn op dit vlak in Brussel ook heel wat vrijwilligersorganisaties actief. Ik denk hierbij aan de TJM, de Taallessen voor Jonge Migranten, en aan de VZW NT2 Brussel, die de Coördinatie Nederlands voor Migranten heeft opgevolgd. Al deze vrijwilligersinitiatieven worden momenteel reeds door het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap begeleid. Ze worden begeleid om zich aan te sluiten bij en zich later te integreren in hetzij een centrum voor volwassenenonderwijs, hetzij een centrum voor basiseducatie. Met de VDAB, die ook taallessen financiert, zullen afspraken worden gemaakt om dit te doen via de erkende onderwijsinstellingen. De uitbouw en financiering van taallessen zal in de eerste plaats een zaak zijn van Onderwijs. De lessen zullen verder door de erkende centra voor volwassenenonderwijs of de centra voor basiseducatie worden georganiseerd. Minister Vanderpoorten heeft trouwens in 2002 en 2003 al voorzien in een budgettaire groei voor de uitbouw en modularisering van het aanbod binnen de centra voor volwassenenonderwijs. Deze CVO's moeten daartoe een gerichte aanvraag doen. Ander-

zijds sluit ik niet uit dat een beperkt deel van de middelen van het Vlaams-Brussels Fonds tijdelijk kan worden gebruikt om de uitbreiding van het aanbod te bespoedigen. Bovendien wordt het geld dat structureel wordt vrijgemaakt vanuit Onderwijs aangevuld met geld van Brusselse Aangelegenheden. Dan heb ik het bijvoorbeeld over de promotie waarin we hebben voorzien in ons budget.

De oprichting van het centrum zal een gezamenlijk initiatief zijn van de Vlaamse Gemeenschap – dus van mezelf als minister van Brusselse Aangelegenheden en mevrouw Vanderpoorten als minister van Onderwijs – en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC), met het collegelid bevoegd voor onderwijs. Ik zal voorstellen om, analoog met de oprichting van de VZW Voorrangbeleid Brussel, hiervoor een opdrachthouder aan te stellen binnen het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap. Hiermee anticipeer ik enigszins op de conclusies van de rondetafelconferentie NT2, die wordt voorbereid door minister Vanderpoorten en waarin ook een werkgroep-Brussel actief is. Die zal de conclusies van de rondetafelconferentie van 1993 moeten evalueren en waar nodig aanpassen. Bij de invulling van de diverse opdrachten van het centrum zullen trouwens ook alle partners van Edufora Brussel worden betrokken. Zoals u weet, verzamelt Edufora iedereen die een vormingsaanbod heeft in Brussel.

Het is de bedoeling dat het centrum zijn kennis en knowhow ter beschikking stelt van verstrekkers en gebruikers van lessen Nederlandse taal in de Rand. VZW De Rand, het Steunpunt NT2 in Leuven en de provincie Vlaams-Brabant zullen worden betrokken bij de uitbouw van de werking van het Centrum NT2 in Brussel.

Dan ga ik in op de vraag over de personeelsnoden. De problematiek van de personeelsnoden gaat inderdaad een stuk verder dan de social-profitsector. Ook het onderwijs kampt met het probleem. Vaak gaat het daarbij om een fenomeen dat niet eens typisch Brussels is, maar dat in Brussel sterker is dan in de rest van Vlaanderen. Voor het onderwijzend personeel werd in de CAO VI al deels aan de vraag tegemoet gekomen door premies te koppelen aan de tweetaligheid. Zo wordt de facto een premie gegeven aan leerkrachten die in Brussel les geven in het Nederlandstalig onderwijs. Voor de gezondheidssector werden een aantal maatregelen voorgesteld in het rapport van Pro Medicis. Die zijn onder te verdelen in twee grote categorieën. Enerzijds is er de extra verloning voor Nederlandstaligen die in Brussel willen komen werken, anderzijds

Anciaux

zijn er extra investeringen in het tweetalig maken van anderstalige professionelen.

De eerste categorie maatregelen moet nog op haar juridische en financiële haalbaarheid en wenselijkheid worden getoetst. De tweede categorie maakt vanzelfsprekend deel uit van het NT2-beleid dat we willen voortzetten. Nu al worden een aantal initiatieven ad hoc ondersteund om bij bepaalde beroepscategorieën de vooroordelen over Brussel weg te werken. Een verbetering van het taalonderwijs aan beide zijden van de taalgrens op lange termijn, en de organisatie van uitwisselingen tussen hogescholen en universiteiten op kortere termijn behoren, net als het openstellen en promoten van stageplaatsen aan beide zijden van de taalgrens, tot de mogelijkheden. Ook het op te richten Centrum NT2 kan hierin een belangrijke rol spelen. Alleszins maakt dit deel uit van het overleg met de Vlaamse minister van Onderwijs en met de collega van de Vlaamse Gemeenschapscommissie.

Bij de opmaak van de begroting 2002 van de Vlaamse Gemeenschapscommissie heb ik mijn bezorgdheid geuit over het uitblijven van een overzichtelijke inventaris en van een planning bij de besteding van de middelen die de VGC krijgt via het Brusselse social-profitakkoord. In 2001 bedroegen die 54 miljoen frank of 1.338.625 euro. Vanaf 2004 beschikt de Vlaamse Gemeenschapscommissie over 225 miljoen frank of 5.577.604 euro per jaar om maatregelen te nemen die het uitoefenen van een beroep in de social-profitsector in Brussel aantrekkelijker kunnen maken. Het lijkt mij vanzelfsprekend dat deze middelen dan ook in de eerste plaats voor het personeel in de social-profitsector worden aangewend. Ook in het college zal dit nog verder worden besproken, ook met als doel een planning terzake op te stellen.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik dank de minister voor zijn uitgebreid antwoord. Ter verduidelijking van wat hij heeft gezegd, zou ik nog graag het antwoord vernemen op enkele bijkomende vragen. De minister van Onderwijs zou een rondetafelconferentie NT2 organiseren waarop ook het probleem-Brussel ter sprake zou komen. Wanneer gaat die conferentie door ?

Minister Bert Anciaux : Het gaat om een reeks van vergaderingen die bezig zijn. Ik verwacht de conclusies in het voorjaar van 2002.

Mevrouw Brigitte Grouwels : De minister zegt dat hij inzake de personeelsnoden wil ingaan op een aantal voorstellen van de werkgroep Pro Medicis, zoals de extra verloning voor mensen die ervoor kiezen om in Brussel in de paramedische of medische sector te komen werken. Wanneer zullen die voorstellen op hun juridische waarde worden beoordeeld ?

Minister Bert Anciaux : Daarover moet een datum worden afgesproken. Tegen het zomerreces zou daarover toch duidelijkheid moeten bestaan. Het gaat om een van de mogelijke bestemmingen van de gelden van het Vlaams-Brussels Fonds.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Jaarlijks zou 225 miljoen frank per jaar kunnen worden aangewend voor de aanwerving van personeel. Zijn dat gelden van het gewest ?

Minister Bert Anciaux : Het social-profitakkoord heeft een federaal luik, dat hoofdzakelijk betrekking heeft op de ziekenhuizen en de verpleegkundigen. In Vlaanderen kenden we bovendien het fenomeen van de Witte Woede. Aansluitend bij de bevoegdheden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn ook afspraken gemaakt om middelen door te sluizen naar de VGC en de Cocof (Commission communautaire française). Vandaag is het niet helemaal duidelijk hoe die middelen zullen worden aangewend. Ik dring aan op het uitwerken van een langetermijnvisie om jobs in de Nederlandstalige social-profitsector in Brussel aantrekkelijker te maken.

We moeten creatief tewerk gaan. In Brussel hebben we meer vrijheid dan in Vlaanderen, waar de gelden uitsluitend worden gebruikt voor de regularisering van de DAC'ers en de opwaardering van de jobs in de social-profitsector. De VGC moet die middelen niet gebruiken voor de regularisering en harmonisering van het luik VDAB. Het luik BGDA (Brusselse Gewestelijke Dienst voor Arbeidsbemiddeling) is een andere zaak. Misschien moeten we daarvoor wel een gedeelte van de middelen gebruiken. Er zijn dus mogelijkheden, en als voogdijminister vraag ik het college van de VGC om daar werk van te maken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Sven Gatz tot de heer Bert Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over informatiebrochures van de Vlaamse Gemeenschap

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Gatz tot de heer Anciaux, Vlaams minister van Cultuur, Jeugd, Sport, Brusselse Aangelegenheden en Ontwikkelingssamenwerking, over informatiebrochures van de Vlaamse Gemeenschap.

De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, geachte collega's, de Vlaamse Gemeenschap informeert de Vlamingen regelmatig via foldertjes in de infostands van de Vlaamse Gemeenschap. Deze stands vinden we terug in allerhande openbare gebouwen, en in Brussel staan die ook in de gemeenschapscentra en de gemeentelijke – Nederlandstalige – openbare bibliotheken. Heel wat van deze foldertjes gaan over initiatieven van de Vlaamse regering die, hoewel ze door de Vlaamse Gemeenschap worden verspreid, enkel van toepassing zijn op het Vlaams Gewest of waarvan het niet duidelijk is of ze op een of andere wijze ook van toepassing zijn op de Brusselse Vlamingen. Het gaat bijvoorbeeld over folders als 'De nieuwe bouwpremies van de Vlaamse overheid. Wie weet zitten ze u als gegoten' ; 'Strengere kwaliteitsnormen voor woningen. De Vlaamse Wooncode en het Kamerdecreet' ; 'Elektriciteit, gas en water. Afsluiten mag niet meer' of 'Veilig onder dak met kosteloze verzekering tegen inkomensverlies'. Er zijn er echter nog meer.

Hetzelfde geldt voor de krantenberichtgeving en de weekbladadvertenties van de Vlaamse Gemeenschap. Ook de Brusselse Vlamingen lezen die. De Brusselse Vlamingen zijn door de omstandigheden meer dan gemiddeld vertrouwd met institutionele zaken, maar dat maakt van hen nog geen grondwetsspecialisten. De informatie van de Vlaamse Gemeenschap zorgt meer dan eens voor verwarring in Brussel. Is het mogelijk om hiermee rekening te houden ? Is het bijvoorbeeld mogelijk om op iedere mededeling of folder ook het toepassingsgebied te vermelden ? Een andere mogelijkheid bestaat erin de informatie voor Brussel afzonderlijk te vermelden, of een telefoonnummer, webstek, adres te vermelden waar Brusselse Vlamingen terecht kunnen voor informatie die op hen van toepassing is.

De voorzitter : Komt er een waarschuwing voor Brusselaars op onze informatie ?

Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, geachte collega's, de vraag is pertinent. Ook mijn ervaring leert dat heel wat Brusselse Vlamingen in verwarring geraken bij het zien of horen van de campagnes van de Vlaamse overheid. Getuige daarvan zijn de vele telefoontjes en brieven van mensen die zich op de een of ander manier tekortgedaan of slecht geïnformeerd voelen bij het lezen van deze overheidscommunicatie. Velen voelen zich tweederangsvlamingen.

Wat Vlaamse overheidsinitiatieven in het kader van gemeenschapsbevoegdheden betreft, zoals de zorgverzekering, maken Brusselse Vlamingen volwaardig deel uit van de Vlaamse Gemeenschap. Maar van initiatieven die aansluiten bij de gewestbevoegdheden van de Vlaamse regering zoals renovatiepremies, afschaffing van het kijk- en luistergeld en sociale huisvesting kunnen zij dan weer geen gebruik maken. Een duidelijke communicatie over het toepassingsgebied van deze initiatieven zou heel wat misverstanden kunnen voorkomen.

De code van goede praktijk voor de communicatiecampagnes van de Vlaamse overheid stelt dat de overheidsinformatie volledig moet zijn, en in functie van het beoogde doel en de doelgroep en in samenhang met andere relevante informatie moet worden aangeboden. Op die manier kan de ontvanger zich een duidelijk beeld vormen van de overwegingen, de omstandigheden, de verbanden en de mogelijke gevolgen van de boodschap. Dit rechtvaardigt volgens mij het vermelden van specifieke informatie voor de Vlaamse inwoners van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Uw suggestie om het toepassingsgebied van de voorgestelde maatregel te vermelden of om een contactadres voor informatie over gelijkaardige maatregelen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest toe te voegen, zal ik bezorgen aan de heer Dewael, als minister-president bevoegd voor de overheidscommunicatie. Ik zal vragen dat de communicatieambtenaar toekomstige campagnes met een Brussels oog en oor bekijkt en beluistert, en erover waakt dat ook de Brusselse Vlamingen zo volledig mogelijke informatie krijgen. Hij kan daarvoor een beroep doen op de deskundigheid van de cel Coördinatie Brussel of op de dienst Communicatie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie. Het is juist dat we soms te licht over dit probleem heengaan.

De voorzitter : De heer Gatz heeft het woord.

De heer Sven Gatz : Ik dank de minister voor zijn positief antwoord. Ik geef een voorbeeld. De BGJG heeft niet op mijn vraag gewacht. Al jaren drukt de bond in zijn tijdschrift een advertentie over het Woningfonds af, en daarin is altijd vermeld hoe de regeling er voor Vlaanderen en – in het klein – voor Brussel uitziet. Voor de Brusselaars is ook een telefoonnummer vermeld. Meer moet dat niet zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 14.35 uur.*
